

Carta de San Pablo a TITO

Saludo

¹ Y_u, Pablo cawā_{me}c_u Diore paabojari majō_{cu} ānirī Jesucristo camasārē cū caquetib_uj_urotijou apóstol majū y_u āniña. Dios cū cabesericarā cū yarārē na quetib_uj_u y_u átiya cū yaye quetire, tie cariape macāājērē tūgori bero yua, cū mena caroaro na catūgoñatutuaparore bairo ī. ² Bairo tie mena tūgoñatutuari yua, yeri capetietie na cacūgopee cūārē cariapea tūgoñacotegarāma. Mai, Dios cariape caī p_uame atī m_urecóo caān_iparo jūgoyer_ua, “Y_u pūnaa caān_iparārē yeri capetietiere na y_u jog_u,” ī jūgoyeticūñāñupī. ³ Bairi āmerē yua, cū ya y_utea, cū caīcōñarīcā y_utea caetaro ñnarī, Dios marīrē canetōō_u majū, cū yaye quetire marī masīōñami. Bairo tie quetire masīōrī, y_u quetib_uj_u rotijomajūcōāwī yua. ⁴ M_u, Tito, y_u caquetib_uj_uri_jere tūgori bero y_urea bairo m_u cūā Dios mena catūgoñatutua_u, y_u baire bairo caācūrē m_u y_u woajoya ati cartare. Bairi ñiña: Marī Pac_u Dios, cū macū marī Quetiupa_u Jesucristo mena caroa yeric_utaje, āmeo ññamairīqūē, yerijōrō ānajē c_utajere m_u cū jonemoáto, ñiña.

El trabajo de Tito en Creta

⁵ Creta cawā_{me}c_uti poa yuc_upoar_u m_u y_u cūwā. Bairo m_u cūrī, paarique y_u caátipee car_usarijere m_u y_u átipeyorotiw_u. Tunu bairoa, “Ñubueri majā quetiuparā rona cab_utoare na m_u besewa

tocānacā macāã macāãnarē caquetibujuparārē,” m̄ ñicũwũ. ⁶ Mai, na, cabũtoa camasĩrã p̄ame caroaro ñe ũnie roro na caátie jũgori aperã na cabũsupaiena ũnarē na m̄ besegu. Tocānacāp̄ua jĩcãõ jeto canũmocũna ũnarē na m̄ besegu. Bairi na pũnaa ũna cãã Jesucristore catũgousarã, ñe ũnie roro na caátie, o na caasiapairije jũgori na cabũujãrã ũna mee na ãmarõ. ⁷ Bairi ñubueri majãrē cajũgoñubuejũgoure bairo catuaũ p̄ame, na ñubueri majãrē Dios cã carotirije cã yaye quetire caquetibujũ majũ niñami. Torecũ, cã ũcũ p̄ame caroaro átajere caácũ, rorije caápei ũcũ cã caãno ñuña. Caroarã ũnarē na marĩboya. Catũgomasiẽna, uwarãrē bairo caãnarē na marĩ boetiya. Tunu bairo eticũmurĩ caãmeo qũẽpairã ũna cããrē na marĩ boetiya. Tunu apeyera roro átiri cawapatarã ũna cããrē na marĩ boetiya. Bairi na ũnarē na m̄ beseetigu. ⁸ Bairo p̄ame caãna roque ñuñama: Tocānacãnia aperã caetarãrē caroaro mena na bocári na ya wiipũ caqũẽnorã ñuñama. Bairi na ũcũ p̄ame caũm̄ caroa macããjẽrē caácũ, nucũbugoro mena caãcũ cañuũ niñami. Bairi Dios cã cañãjoro, cã caborore bairo jeto caácũ ñe ũnie roro caápei nigumi. ⁹ Bairi tunu cariape macããjẽ jãã caquetibujuriquere cariape cã catũgousaro ñuña. Bairo cariape tiere tũgori yua, aperã ñubueri majãrē na quetibujũ useanionemogumi cariape quetibujurique mena. Tunu bairoa aperã tiere catũgousagaena ricaati caquetibujurã cãã caroaro cariape cã caquetibujuro tũgori, “Caroaro cariape iñami. Cã marĩ tũgoroa,” ĩ tũgoñagarãma na yeripũ. Na ũna roquere m̄ cabesero ñuña.

¹⁰ To m̄ caãnop̄ure capããrã niñama cabaibo-

tiopairã. Na ũna p̄ame na rupau macããjẽ yise-tariquere, aperã cayiseta mánarẽ na cayiserotiro butiuro bonucũñama. Caroaro tũgoñarĩ mee roro apeye ũnierẽ busupainucũñama. Bairo busuri yua, aperã camasãrẽ roro na itoeperã átiyama. ¹¹ Na ũna caĩtopairãrẽ na caquetibujurotietipee niña camasãrẽ. Pajũgoro ána átiyama tocãnacãũp̄ua camasã cañarẽ. Tunu bairoa na, camasãrẽ na itori, roro átiwapatarã átiyama. Na ũna caquetibujurãrẽ boetirotiya.

¹² Mai, Creta yuc̄p̄oa macããcũ profeta majõc̄u atore bairo ã busuyupi, to m̄u caãno macããnarẽ: “Creta yuc̄p̄oa macããna caĩtopairã niñama. Macãñucũ macããnarẽ bairo caugapacarã, cateeyepairã majũ niñama,” cũ caĩcũrĩqũerẽ yu tũgowu. ¹³ Cariapea ãñupĩ. Na cabainucũrĩjẽrẽ ãñarĩna, tore bairo cariape na ã, ãñupĩ. Bairi to macããnarẽ tutuaro mena na quetibujuya. Dios yaye quetire nemojãñurõ caroaro jĩcãrõ tãni na catũgoñatutuamasĩparore bairo ã. ¹⁴ Tunu bairoa, “Judío majã cariape macããjẽ quetire caboena na majũ na catũgoñarĩjẽ mena na caquetibujurijere na caátirotinucũrĩjẽ ũnie cũãrẽ camasã tũgousarema,” ãrã, tutuaro mena na ũnarẽ na quetibujuya.

¹⁵ Noa ũna caroa macããjẽ átaje jetore caátitũgoñarã na caãmata, nipetirije na caátie, cañurĩjẽ jeto ninucũña. Aperã caroa macããjẽrẽ catũgoñaena Diore catũgousagaena p̄ame roque nipetirije carori wãme jetore átiãninucũñama. Na ũna carorije na yeri na catũgoñarĩjẽp̄u paio caãno jũgori carorije jetore átinucũñama. ¹⁶ Bairi tunu, “Diore camasĩrã majũ jãã ãniña,” ãmirãcũã,

roro na caátie jūgori Diore camasĩenarē bairo tuanucũñama. Cabaibotiopairã, aperã yaye na cacūgorije ũnierē caĩñaugopairã majũ niñama. Bairo caãna ãnirĩ dise ũnie caroa macããjē ũnierē petoaca ũno caátijĩãtiena majũ ninucũñama.

2

La sana enseñanza

¹ M̃ roque Tito, camasãrē caroaro cariape na m̃ quetib̃j̃g̃m̃ caroa macããjē Dios yaye quetire. Dios cū caborore bairo caroaro na m̃ quetib̃j̃g̃m̃. ² Bairi cab̃toa camasãrē cajūgoñubueparã p̃ame cūã caroaro caãna, marĩ caĩñanuc̃b̃gorãrē bairo nigarãma. Bairo cariape caãna ãnirĩ caroaro mena quetib̃j̃garãma camasãrē. Tunu bairoa caroaro cariape roro átato mano Dios mena tūgoñatutuagarãma. Tunu bairoa Dios narē cū camairĩj̃rē masĩrĩ caroaro tutuaro, popiye baimirãcūã, tūgoñaenarē bairo tiere tūgoñanetõcõãgarãma.

³ Torea bairo cab̃toa rõmirĩ cūã nuc̃b̃gorique mena na caãnajẽcutu ỹ boya. Roro caĩb̃s̃paicoterã ãnirĩ caeticũmupairãrē bairo na caãno ỹ boetiya. Aperã camasã na caátie na caĩñajesopee ũnierē na na caátie ãñorõ ñuña. ⁴ Bairo caroa macããj̃rē caátie ãñorã ãnirĩ aperã cawãmarã rõmirĩ camanap̃ãcunãrē na manap̃ã, bairi na p̃naa cūãrē na camaipee ũnierē na na quetib̃j̃uáto. ⁵ Tunu caroa macããj̃rē na caátie ãnimasĩpeere na na quetib̃j̃uáto. Bairo na caáto, na p̃ame ñe ũnie carorijere áperã nigarãma. Na wii macããj̃, o na p̃naa cūãrē caroaro na cotegarãma ñe ũnie r̃saricarõ mano. Camasã

cañurã rõmirĩrẽ bairo caãna, na manapũã na caĩrĩjẽrẽ jĩcãrõ tñni caroaro catũgõsarã nigarãma.

⁶ Torea bairo cawãmarã canũmoa mãna cũãrẽ caroaro nucũbũgorique mena na ãnio joroque na quetibũjũya. ⁷ Mũ majũ cũã aperã camasã, nipe-tĩrije mũ caátiere na caĩñajesopee ũnierẽ na áti ãñoña. Tunu bairoa narẽ mũ caquetibũjũri rãmũ caãno, rorije ĩrĩcãrõ mano caroaro nucũbũgorique mena na mũ quetibũjũwa. ⁸ Caroaro cariape carorije ĩ asuricarõ mano na mũ quetibũjũgũ, aperã cañuena mũrẽ roro na caáperiparore bairo ĩ. Tunu bairoa caroaro cariape mũ caquetibũjũrijere tũgõñabobori, ni jĩcãũ ũcũ mũrẽ roro ĩ bũsũgamicũã, carorije mũ caĩrĩjẽrẽ bocaetiri roro mietigũmi. Bairi roro bũsũpaietigarãma yua marĩ caquetibũjũrije Dios yaye quetire.

⁹ Tunu torea bairo caroaro na mũ quetibũjũwa ãmũ paacoteri majãrẽ: Na quetiuparã na caĩrõrẽ bairo caroaro na tũgõsaáto. Camasã caroaro ãnajẽ cõtajere bairo cañurã na ãmarõ. Na quetiuparãrẽ tũgõsaetiri na caĩrĩjẽrẽ cabũsucãnamupairãrẽ bairo na ãmerĩcõãto. ¹⁰ Tunu bairo aperã, na quetiuparã na cacũgorije ũnierẽ cayajapairã na ãmerĩcõãto. Caroaro nucũbũgorique mena roque na ãnimajũcõãto. Bairo na yeripũ na caátĩãnimajũcõãta, nipetiro camasã pũame narẽ ĩñarĩ, Dios marĩrẽ canetõõrĩcũ yaye quetire, “Caroa majũ niña,” ĩ masĩgarãma.

¹¹ Dios pũame jĩcã nũgõã marĩrẽ camaimasĩ ãnirĩ marĩ ĩñamajũgoyupi. Bairo marĩ ĩñamairĩ nipetiro atĩ mũmrecóo macããnarẽ marĩ netõõgayupi cũ macũ jũgori. ¹² Tie marĩrẽ Dios cũ caĩñamajũgorique pũame roro marĩ caátĩãninucũrĩjẽrẽ jãnarĩ

caroaro átiãnajẽ cutaje niña. Tunu bairoa marĩ cabonucũrõrẽ bairo roro marĩ caátiere jãnarĩ caroaro nũcũbũgorique mena Dios cũ caĩñajoro marĩ caãno ñuña. Bairo átiãna yua, Dios cũ caborore bairo cariape marĩ ãnimasĩgarã. Diore cariape cũ marĩ tũgousagarã. ¹³ Dios yaye queti pũame cũ caĩjũgoyeticũricãrõrẽã bairo cũ caátipa rũmũ caetaro, marĩrẽ canetõõũ Jesucristo nocãrõ cũ caasiyabatorije mena cũ caatĩpa rũmurẽ caroaro marĩ cotemasĩõ joroque marĩ átiya. ¹⁴ Cũ, Jesucristo pũame marĩ yaye wapa jũgori yucũpãĩpũ papuatuecori riayupi. Nipetirije marĩ carorije wapa caãnierẽ marĩ netõõpeyobojari, cũ yarã caãniparã majũ marĩ ãnio joroque marĩ ásupi. Caroa macããjẽrẽ caátĩãnimasĩgarã majũ marĩ tuao joroque marĩ ásupi.

¹⁵ Atie yũ caĩquetibũjũrijere na mũ quetibũjũ to macããna ñubueri majãrẽ. Caroaro rotimasĩrĩquẽ mena tutuaro na mũ quetibũjũnemomasĩõgũ to macããnarẽ, caroaro na camasĩparore bairo ã. Ni jĩcãũ ãcũ murẽ cũ baibotioeticõãto mũ caquetibũjũrije mena jũgori.

3

Deberes de los creyentes

¹ Tunu atore bairo na mi quetibũjũ masĩõnemowã tũgousari majã ñubueri majãrẽ: “Quetiupãũ, o quetiuparã carotimasĩrã mũjãã ya macã macããna na caátitrotinucũrõrẽ bairo cariape na tũgousaya. Bairo caroaro cariape tũgousari tocãnacã wãme caroa macããjẽrẽ caátĩãniganucũrãrẽ bairo mũjãã átiãnimasĩwã.

² Bairo caátianimasĩrã ãnirĩ yua aperã camasãrẽ roro na mũjãã ĩ busupaiepa. Carorijere camasãrẽ caátiamepairãrẽ bairo ãmerĩcõãña. Carorije caĩena camasã cañurãrẽ bairo ãña. Aperã camasã nipetirore caroaro yeri ñurĩqũẽ mena, yerijõrõ ãmeo bapacutimasĩña,” na mi quetibujawa ñubueri majãrẽ.

³ Marĩ cãã, mai, cajũgoyepure catũgomasĩena, Diore cabaibotiopairã majũ marĩ ãmũ. Camawijiayasirãrẽ bairo marĩ baiwũ. Bairo caãna ãnirĩ yua, tocãnacã wãme roro marĩ rupau mena marĩ caátiganucũrĩjẽrẽ caátiecorotirã, tiere caátijãnagaena majũ marĩ ãnimiwũ. Carorije macããjẽ jetore átiri aperã yayere marĩ ññaugaripeanucũmiwũ. Tunu caasiapairã ãnirĩ aperã tocãnacãũ mena marĩ ãmeo asiaĩña ãnincũmiwũ. ⁴ Bairo cabairã marĩ caãnimiatacũãrẽ, Dios marĩrẽ canetõõũ pũame cañũũ, caĩñamaimasĩ ãnirĩ ati yepa macããna camasãrẽ marĩ ññamaiñupĩ. ⁵ Bairo ññamairĩ, marĩ cããrẽ marĩ netõõñupĩ marĩ carorije wapa jũgori roro marĩ cabaibujiopeere. Marĩ majũ caroaro marĩ caátiere ññajesori mee, Dios pũame roque marĩrẽ ññamairĩ marĩ netõõñupĩ. Jesucristo yucupãĩpũ cã cariĩrerique mena, marĩ carorije wapare coseire bairo cã caáto tunu cabuianemorãrẽ bairo marĩ cabairoi marĩ netõõñupĩ. Bairo marĩ netõõrĩ yua, Espíritu Santo cã Yeri jũgori cawãma yeri marĩ wasoayupi. ⁶ Tunu bairoa Jesucristo marĩrẽ canetõõrĩcũ jũgori, nocãrõ netõrõ cã Yeri Espíritu Santo cã caátimasĩrĩjẽrẽ marĩ joyupi. ⁷ Bairo marĩ átiri, cã yarã carorije cawapa mánarẽ bairo marĩ ásupi

cañu majũ añirĩ. Tore bairo marĩ ásupi Dios, marĩ cãã yeri capetietie marĩ cũ cajorique marĩ cacoteãnierẽ marĩ cacũgomasĩparore bairo ĩ.

⁸ Atie, yu caquetibujuriye cariape niña. Torecu tiere, tocãnacãnia ñubueri majãrẽ na mu caquetibujunucũrõ yu boya. Bairo tocãnacãnia na mu caquetibujuro yua, Diore catũgousarã pũame caroa macããjẽ átaje ũnie jetore átiãnimasĩgarãma. Atie murẽ yu caĩquetibujuriye cañurĩjẽ caroa macããjẽ quetibujurique, camasã caroaro na caátianipee ũnie majũ niña. ⁹ Bairi cabũgoro macããjẽ ũnie jũgori ãmeo busurique netõõtĩcõãña. Na ñicũjãã yaye macããjẽ na camasĩrĩjẽ ũnie jũgori ãmeo busurique netõõtĩcõãña. Tunu bairoa Moisés ãnacũ cũ caroticũrĩqũẽ jũgori roro ãmeo tutiri busurique netõõtĩcõãña. Tie dope bairo camasãrẽ caáperie, dope bairo cariape caátimasĩã manie ũnie niña.

¹⁰ Tunu bairi ni jĩcãũ ũcũ Jesucristore catũgousari majãrẽ caroaro na ãnimasĩẽtĩõ joroque caátiricawou cũ caãmata, jĩcãni, o pũgani cãrõ cũ beyoya. Bairo mu cabeyomiatacũãrẽ, mu caĩrĩjẽrẽ cũ cabotiocõãmata, cũ wiyocõãña ñubueri majã menarẽ. ¹¹ Merẽ tore bairo cũ átiri mu masĩña roro cũ caátigarijere, cũ caborore bairo cũ caátiganucũrĩjẽrẽ. Bairo cũ majũã roro cũ caátie jũgori roro popiye cũ tãmuo joroque cũ átigumi Dios.

Instrucciones personales

¹² Tito, yu yau, apeyera atore bairo mu ñiña: Artemas o Tíquicore mu tũpu cũ yu jogu. Bairi mu tũpu cũ caetaro bero yua tãmurĩã, dope bairo mu caátimasĩrõ mena Nicópolis macãpu yu mu bocãu

atímajũgũ. Yũ ruame ti macãpũ puere yũ netõgũ, ñi tũgoña yaparoya. Bairi ti macã Nicópolisũ yũ añigu ti yũteare. ¹³ Bairi apeyera camasãrẽ cajuũĩ, Zenas, apeĩ Apolos cawãmecũnarẽ mũ cajuátimasĩrõ cãrõ na juátinemoña. Quetibujũñesẽãrã na cacũgopee na cabopacarije cãrõ na juátinemoña, jĩcã wãme ũno na cañesẽãrõpũ to rusaeticõãto ĩ. ¹⁴ Marĩ mena macããna cũãrẽ caroa átaje, caroaro ãmeo juátinemomasĩrĩqũẽrẽ na mũ quetibujũwa. Bairo mũ caáto, na cũã aperãrẽ na cajuátiparã ũnarẽ na juátinemomasĩgarãma. Marĩ quetiupũ caãnimajũrĩjẽ cũ caátigarijere caátibojaparã majũ tuagarãma. Tore bairo na mũ caápata.

Saludos y bendición final

¹⁵ Nipetiro yũ mena ato caãna mũrẽ ñurotijoyama. Marĩrẽ bairo Jesucristore catũgousarã ãnirĩ marĩ yarãrẽ bairo caãna to macããna na ñuáto. Bairi caroare cã jonemoáto marĩ Pacũ Dios mũjãã nipe-tirote.

Tocãrõã niña atie queti yũ cawoaturije.

Dios Cũ Cauetibujũ Cũĩcã Tuti **New Testament in Carapana (CO:cbc:Carapana)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Carapana

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Carapana

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
69a83a35-f961-5e00-b9bd-ee04b851efbd